

Aktualno:

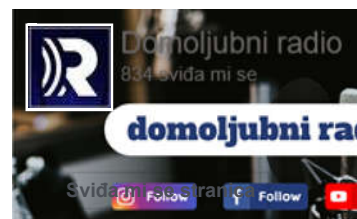

[Aktualno](#)
[Nekategorizirano](#)

Nevidljive rane rata -1-

16. lipnja 2020.
 Mario Strinavić

Prema podacima Ministarstva branitelja u evidenciji se nalazi 508.325 hrvatskih branitelja. Danas je živih njih 438.437. U Domovinskom ratu poginulo ih je 8394, a nestalo 438. Od početka Domovinskog rata umrlo je više od 61.000 branitelja. Prosječna životna dob hrvatskih branitelja je 54,3 godine. Čak 56.994 branitelja su invalidi Domovinskog rata. Analiza smrtnosti u 2018. godini pokazuje kako je od 3899 umrlih 74 posto njih bilo mlađe od 70 godina starosti. Među njima je i 640 Hrvatskih ratnih vojnih invalida, od kojih je suicid počinilo njih 3 %. U razdoblju od 1996. godine do 2018. godine samoubojstvo je, prema evidenciji Ministarstva unutarnjih poslova počinilo 2828 hrvatskih branitelja, a u 2019. godini (zaključno s 30.rujnom) samoubojstvo je počinilo 85 hrvatskih branitelja.

[Svečanost u Gornjim Bogičevc](#)

 Pratite nas na
Facebooku

Budite prvi među prijateljima kome se

[Slušaj uživo](#)

[Arhiva emisija](#)

- [kolovoz 2020](#) (9)
- [srpanj 2020](#) (27)
- [lipanj 2020](#) (20)
- [svibanj 2020](#) (44)
- [travanj 2020](#) (45)
- [ožujak 2020](#) (87)
- [veljača 2020](#) (68)
- [siječanj 2020](#) (91)
- [prosinac 2019](#) (65)

Kada bi raščlanjivali po godinama broj umrlih podaci bi za neke godine, poput 2016., kada je uprva četiri mjeseca *umiralo prosječno dnevno* 10 hrvatskih branitelja (1085) bili još zastrašujući.

Ovo su šokantni pokazatelji kojima se započinje serija tekstova, i ciljano su stavljeni kako bi se shvatila sva težina situacije jer brojke su neumoljive i pokazuju kako nešto nije u redu i kako u konačnici prestaje biti važno doživljava li se situacija u društvu subjektivno ili objektivno. Umiranja zbog raznih bolesti u kojima prednjači rak, samoubojstva, nastaju kao posljedica posttraumatskog stresnog poremećaja (PTSP) na koji se kasnije nadovezuju, gotovo na dnevnoj bazi, svjedočenja politici koja su za hrvatske branitelje neprihvatljiva, i koja u konačnici postavljaju pitanja bez odgovora: - Jesam li se zato borio? Jesam li želio ovakvu zemlju?" Koga je zapravo briga što znači svakodnevno si postavljati i životno, i filozofsko, pa čak i metafizičko pitanje o smislu? Koga je zapravo briga što znači uzaludna frustracija? Koga je briga što se svakodnevno loviš kako se tvoje mentalno stanje kreće od ljutnje, nevjerice, nemoći, straha do neke letargije, ravnodušnosti i praznine? Što zastaješ bez jasne vizije što bi to trebalo napraviti, izreći, bez onog famoznog stanja stalne budnosti i moralne kategorije samopoštovanja i zauzimanja za svoja prava, bez individualne svijesti o vlastitoj posebnosti? Ponavljanje u sebi – uzalud, uzalud, sva traženja su promašena, zagonetke neriješene, a trudim se, Bog mi je svjedok koliko je u meni truda bio bi epigraf čitave filozofije koja se preselila u nepoznat prostor nabijen nadom i strahom.

Posttraumatski stresni poremećaj (PTSP) psihičko je zdravstveno stanje koje izaziva neki traumatski događaj- bilo da ga izravno doživljavamo ili svjedočimo. Simptomi mogu uključivati „flashback“ noćne more i jaka anksioznost, kao i nekontrolirane misli o događaju. Većina ljudi koji prolaze kroz traumatične događaje može imati privremene poteškoće u prilagođavanju i suočavanju, ali s vremenom, dobrom terapijom i dobrim odnosom prema takvoj grupaciji obično se popravljaju. Ako se simptomi pogoršaju, traju mjesecima ili čak godinama, i ozbiljno ometaju svakodnevno funkcioniranje tada to uistinu postaje problem koji se ne zadržava samo na osobnoj razini već se prelijeva i na samu obitelj, društvo. Tad zasigurno treba postavljati pitanja radi li se o psihičkim smetnjama kao posljedici traumatiziranosti ili tu postoje i drugi elementi koji izazivaju daljnju traumatiziranost?

Htjeli neki priznati ili ne, sve je u životu uzrok i posljedica. Neraskidiva je to spona, jer svako djelo, svaka riječ, svaka misao isprepliće se u toj famoznoj igri uzroka i posljedica, u kojoj nitko nije oslobođen tog djelovanja pa tako ni naši hrvatski branitelji. Posljedica nam sve govori.

Naravno, nije uvijek moguće u životu predvidjeti sve posljedice jer kad bi se prije svakog našeg čina upustili u predviđanje svih njegovih posljedica, ozbiljno promislili o njima, prvo o neposrednima, onda o vjerojatnima, zatim o mogućima, pa o zamislivima, ne bi se uopće pomakli s mjesta gdje nas je zatekla ona prva zamisao. Drugim riječima da se odlaskom u Domovinski rat razmišljalo o posljedicama, i svemu onom s čim su se hrvatski branitelji suočavali tijekom rata i poslije rata, pitanje je bi li zemlja

[studeni 2019](#) (66)

[listopad 2019](#) (43)

[rujan 2019](#) (4)

[kolovoz 2019](#) (1)

[srpanj 2019](#) (1)

Video arhiva

[kolovoz 2020](#) (9)

[srpanj 2020](#) (27)

[lipanj 2020](#) (20)

[svibanj 2020](#) (44)

[travanj 2020](#) (45)

[ožujak 2020](#) (87)

[veljača 2020](#) (68)

[siječanj 2020](#) (91)

[prosinac 2019](#) (65)

[studeni 2019](#) (66)

[listopad 2019](#) (43)

[rujan 2019](#) (4)

[kolovoz 2019](#) (1)

[srpanj 2019](#) (1)

Poveznice

[Ministarstvo hrvatskih branitelja](#)

[Ministarstvo obrane Republike Hrvatske](#)

[Ministarstvo unutarnjih poslova](#)

bila obranjena od velikosrpske agresije. Išlo se srcem, osjećajem, obvezom da se obrani vlastita zemlja. Na žalost, i ne razumijevajući u većini slučajeva, sadašnje posljedice kojima svjedočimo postaju uzroci budućim posljedicama, jer protekom vremenom ne prestaju se stvarati novi uzroci. Posljedice su itekako vidljive i konkretne, i zato svako žmirenje politike nad uzrocima ne nalazi svoje mjesto i opravdanje. Politika je dužna razmišljati o posljedicama jer dobri i loši učinci i posljedice riječi i djela protežu se, vjerojatno jednoliko i ravnomjerno, daleko u budućnost, čak i u onu beskonačnu, kad nas više neće biti da se sami uvjerimo. Ako se ne ukloni pravi uzrok nekog problema posljedica će biti samo logičan slijed i vanjski izričaj uzroka. Za to je potrebna objektivnost, volja koje čini se nema jer da je tu tada ne bismo svjedočili obrušavanju na posljedice, odnosno nad ovakvim poražavajućim podacima.

Jedno društvo pa tako i naše dužno je razmišljati o uzrocima i posljedicama. Možda ne može shvatiti što je jedan hrvatski branitelj proživio, ali treba razumjeti posljedice i zamisliti se. Teško je čovjeku shvatiti mentalne sklopove koji ne razmišljaju, koji optužuju i stigmatiziraju oboljele. To je onaj dio mase koja i da nema straha kao okidača ništa ne razumijeva, koja 'robuje' predrasudama, klasificira ljude i trpa u u 'ladice' i to uglavnom na temelju jednog obilježja. Onaj dio mase koja više kad nekoga treba linčovati, da bi u većini slučajeva kad sve prođe i završi na „vješalima“ išla pokunjeno za lijesom glumeći svu krijepost. U njima je i zlo kojeg nisu svjesni kao ni njegove odvojenosti ako u u aorti svojoj nađemo mjesta za brata, ako shvatimo da Drugi upravo tu biva.

Takvo je, čini se i ovo naše društvo. U svojoj osnovi ono je i nepristojno, a pristojnost je jedan od temelja ponašanja u civiliziranom društvu. Društvo koje nosi predznak pristojno trebalo bi biti na višem stupnju i izbrisati sve oblike ponižavanja, posebice institucijsko. A s takvim poniženjem susreću se se hrvatski branitelji.

Mediji su također ti koji moraju doprinijeti razumijevanju situacije, razumijevanju uzroka i posljedica, koji prije svega moraju biti nepristrani i objektivni, a ne nastupati s pozicije bogova, s krivim i suludim mislima o spoznaji potrebe svoga vremena koji pronalaze način kako će, i u kojim oblicima iznijeti poruku pred oči javnosti. Novinari, pisci koji pišu što požele, ovisno o njihovoj ideološkoj i političkoj orijentaciji, ulaze i u govor mržnje, iako ne mogu i ne smiju, jer sloboda govora ne jamči to pravo. Njihov posao je, svidjelo se to njima ili ne, „ograničen“ profesionalnim i etičkim kodeksom, javnim interesom, poštivanjem ljudskih prava.

Mario Strinavić

AGENCIJA ZA ELEGTRONIČKE MEDIJE

